EURÓPSKY PARLAMENT

2004 *2009*

Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

Brusel 30. marca 2006

Správa delegácie výboru LIBE
z návštevy v strediskách administratívneho zadržiavania na Malte

Spravodajca: Giusto CATANIA

1. Priebeh návštevy

Delegácia siedmich európskych poslancov (pozri priložený zoznam) odcestovala na Maltu, kde na nich už čakali dvaja maltskí europoslanci (pozri uvedený zoznam).

Cieľom návštevy bolo zbieranie informácií, zisťovanie stavu prijímania žiadateľov o azyl a migrantov na tomto ostrove v Stredozemnom mori, výmena stanovísk s občianskou spoločnosťou a stretnutie s miestnymi predstaviteľmi.

Ešte pred samotnou návštevou stredísk delegácia približne hodinu a pol diskutovala so zástupcami rôznych organizácií a sfér, menovite s:

- Pánom Paulom Portellim z Červeného kríža na Malte;
- Pánom Charlesom Buttigiegom, komisárom pre utečencov (nezávislý orgán ministerstva spravodlivosti a vnútra);
- Mgr Philippom Callejom z Emigrant's Commission;
- Pani Katrine Camilleri z Jesuit Refugee Service (mimovládna organizácia (MVO));
- Otcom Alfredom Vellom z Good Shephard House (MVO).

Potom delegácia navštívila ministerstvo spravodlivosti a vnútra, kde sa stretla s vicepremiérom a ministrom vnútra, pánom Toniom BORGOM. Na stretnutí sa zúčastnili aj ďalší maltskí predstavitelia, menovite pán Carmelo Mifsud BONNICI, štátny tajomník, pán Charles DEGUARA, stály tajomník, pán John RIZZO, policajný komisár, plukovník Brian GATT, veliteľ zadržiavacej služby, pán Joseph SCERRI, vedúci sekretariátu, pán Martin SCICLUNA, radca pre oblasť nezákonnej imigrácie, pán Mario CARUANA, riaditeľ oddelenia *Policy Development*.
Delegácia neskôr navštívila ministerstvo rodiny a solidarity, kde sa stretla s ministerkou, pani Dolores CRISTINA, ako aj s jej spolupracovníkmi: Ryanom Magrom, *Policy Coordinator*, Alexandrom Tortellom, radcom, a Marijou Schranz, koordinátorkou pre komunikáciu.

(Externý preklad)

Delegácia potom navštívila tri zadržiavacie strediská pre imigrantov a žiadateľov o azyl. Delegácia si počas viac než štyroch hodín podrobne prezrela strediská v Safi, Hal Fare a Lyster Barracks; po návšteve nasledovala tlačová konferencia.

Delegáciu sprevádzali do stredísk dvaja novinári.

Maltské médiá prejavili o návštevu veľký záujem a správa o nej sa ocitla na prvých stranách viacerých maltských novín.

2. Maltský právny rámec

Zo stretnutia s maltskými predstaviteľmi a s MVO vyplynuli nasledovné konštatovania:

- Nezákonný vstup na územie Malty nie je trestným činom, ale priestupkom administratívneho charakteru, na ktorý sa viaže zadržanie a následná repatriácia. Administratívne zadržiavanie nebolo až do roku 2005 na Malte definované. Minister Tonio Borg delegácii povedal o svojom prekvapení, keď po nástupe do funkcie zistil, že niektorí imigranti sú zavretí v zadržiavacích strediskách už viac než päť rokov. Priemerná dĺžka trvania zadržiavacieho obdobia sa pohybovala od 22 do 24 mesiacov. Od roku 2005 je maximálna dĺžka trvania tohto obdobia stanovená na 18 mesiacov. Pre žiadateľov o azyl, čakajúcich na predvolanie, je maximálna dĺžka tohto obdobia stanovená na 12 mesiacov. Maltskí predstavitelia, ako aj mimovládne organizácie pripustili, že vzhľadom na obmedzené zdroje môže uplynúť aj sedem, osem či deväť mesiacov, kým je žiadateľ o azyl predvolaný na rozhovor s povereným komisárom, a to aj v prípade, že ide o obzvlášť zraniteľné skupiny (napríklad o občanov krajín vo vojnovom stave).

- Po uplynutí uvedeného osemnásťmesačného zadržiavacieho obdobia sú imigranti a žiadatelia o azyl presunutí do „otvorených“ stredísk. V otvorených strediskách sa nachádza viac než 800 žiadateľov o azyl, ktorým nebol priznaný štatút utečenca a ktorí nemajú nárok na pracovné povolenie.

- Na Malte sa nachádzajú štyri „otvorené“ strediská, spravované vládou, a šesť uzavretých stredísk, z ktorých tri najväčšie sú pod správou armády a tri ďalšie spravuje polícia. Na čele každého z uzavretých stredísk stojí armádny plukovník. Okrem toho sa na Malte nachádza aj 14 otvorených stredísk pod správou cirkvi a niekoľkých mimovládnych organizácií, poverených ministerstvom rodiny a solidarity.

3. Stretnutie s MVO

Na stretnutí s MVO sa zúčastnili aj pracovníci komisariátu pre utečencov a zodpovedný pracovník maltského Červeného kríža. Komisariát pre utečencov nie je UNHCR, ale maltský orgán patriaci pod ministerstvo spravodlivosti, ktorého úlohou je určovanie štatútu žiadateľov o azyl. Dvaja zástupcovia *Jesuit Refugee Service* označili životné podmienky v strediskách za „primitívne“, keďže ľudia sú tu nútení žiť dlhé mesiace s veľmi obmedzenými prostriedkami. Táto organizácia vyslovila požiadavku, aby sa našli alternatívy, ktoré by viac rešpektovali týchto ľudí. Zástupca *Jesuit Refugee Service* takisto uviedol – a samotní imigranti to delegácii potvrdili – že niektoré osoby ostávajú v záchytných strediskách dlhšie než 18 mesiacov napriek tomu, že tým dochádza k porušovaniu maltských zákonov. Prepustenie zo záchytného strediska po 18 mesiacoch teda nie je samozrejmé, ba môžu uplynúť ďalšie mesiace, kým k nemu dôjde.

Zadržiavanie trvá viac než 18 mesiacov najmä v tom prípade, ak imigrant nespolupracuje a odmieta stretnutie s konzulom vlastnej krajiny.

Situácia príslušníkov zraniteľných skupín je obzvlášť závažná: MVO potvrdili, že neplnoletí, osoby s postihnutím a tehotné ženy síce boli prepustené, byrokratický postup je však zdĺhavý a tieto osoby ostávajú často aj niekoľko mesiacov v uzavretých strediskách spolu s ostatnými zadržiavanými. Nejestvuje žiadna písomná úprava stanovujúca postup ako rozoznávať zraniteľné osoby.

Delegácia bola informovaná, že proti dĺžke zadržiavania nie je možné sa odvolať.

Čo sa týka záchytných stredísk, zástupcovia komisie, ktorá má migrantov na starosti, potvrdili, že strediská boli v mnohých prípadoch budované ako sklady materiálu a nie ako miesta určené na pobyt ľudí. Väčšina zúčastnených potvrdila, že ľudské práva neboli v týchto strediskách dodržiavané.
Komisár pre utečencov vysvetlil, že po príchode do stredísk žiadatelia o azyl neboli vypočúvaní, ale bol im predložený formulár v angličtine, ktorý mali vyplniť. V tejto prvej fáze utečencom nepomáhal žiaden zástupca MVO alebo vlády. Druhá fáza, rozhovor, prišla na rad zvyčajne až niekoľko mesiacov po príchode do strediska. V prípade veľkého prílevu žiadateľov sa im často ani v tejto druhej fáze nepodarilo zabezpečiť tlmočníka.
Žiadna z prítomných MVO nedokázala poskytnúť presné čísla, no všetky vyjadrili poľutovanie nad nedostatočnými kapacitami takého malého štátu, akým je Malta.
MVO okrem iného poukázali na skutočnosť, že oficiálne štatistiky neberú do úvahy imigrantov, ktorí boli odmietnutí na hraniciach, najmä na letisku.

4. Stretnutie s maltskými predstaviteľmi

Minister T. Borg sa vo svojom vystúpení zameral na ťažkosti štátu, akým je Malta (s rozlohou 316 km^2 a s počtom obyvateľov 400-tisíc), ktorý musí čeliť náporu imigrantov a žiadateľov o azyl prichádzajúcich na ostrov.

Roku 2005 takto prišlo na ostrov 1 822 osôb, 1 388 roku 2004, 502 roku 2003, 1 686 roku 2002 a 57 osôb roku 2001. Väčšina imigrantov pochádza z oblasti afrického rohu.

Priemerný počet každoročne prichádzajúcich osôb sa rovná 45 % ročnej miery pôrodnosti na Malte. Jeden nezákonne prichádzajúci človek na Maltu zodpovedá, vzhľadom na počet obyvateľov, 140 osobám v prípade Talianska, 150 osobám v prípade Francúzska a 205 osobám v prípade Nemecka. Ak budeme brať do úvahy veľkosť krajiny, čísla sú ešte vyššie: jeden imigrant na Malte sa rovná 953 imigrantom v Taliansku a 1 129 imigrantom v Nemecku.

Vzhľadom na rozsah tohto javu sa maltská vláda cíti byť povinná zaviesť politiku zadržiavania, odvolávajúc sa pritom na „právo Malťanov chrániť sa“.

Minister uviedol, že „v priebehu minulého leta zahynulo v mori najmenej 400 imigrantov, no s najväčšou pravdepodobnosťou ich bolo až 600 alebo 700“.

Minister T. Borg požiadal Európsku úniu o zavedenie politiky *„burden sharing“*, teda politiky rozdelenia nákladov, aby sa tým pomohlo Malte. Budúci „núdzový fond“, prisľúbený komisárom Francom Frattinim ako nástroj, pomocou ktorého by malo byť možné čeliť masívnemu prílevu

imigrantov, by mal splniť mnohé očakávania. Minister takisto požiadal o vyššiu mieru spolupráce zo strany ostatných členských štátov EÚ, ktoré by mohli prijímať niektorých utečencov na ich území (*„resettlement“*), ako to robí napríklad Holandsko alebo Nemecko, hoci iba v malej miere (30 osôb v prípade Holandska a 20 osôb v prípade Nemecka, ku ktorým možno v blízkej budúcnosti pribudne 10 osôb v Írsku).

Minister vyjadril nádej, že bude možné získať výnimku z uplatňovania pravidla Dublin II, definujúceho kritériá a mechanizmy, ktorých cieľom je určiť príslušný členský štát na preskúmanie žiadosti o azyl, predloženej v niektorom členskom štáte občanom tretej krajiny. To by pre Maltu ako malý a husto obývaný ostrov znamenalo úľavu vzhľadom na veľký počet žiadateľov o azyl.

Minister ďalej požiadal o rozšírenie možností legálnej imigrácie v Európe a tiež o to, aby sa každá osoba, ktorá dostane na Malte ochranu, no nepodarí sa jej nájsť si prácu, mohla pohybovať v rámci EÚ.

V súvislosti s politikou repatriácie minister T. Borg požiadal Európsku úniu o uzatvorenie nových readmisných dohôd, ktoré by mali byť – ak to bude možné – začlenené do nových dohôd o rozvojovej spolupráci s tretími krajinami; minister takisto požiadal Európsku úniu, aby pokračovala v politike spoločných letov, ktorých cieľom je repatriovať nelegálnych imigrantov a osoby, ktorých žiadosť o azyl bola odmietnutá.

Maltská vláda začala rokovania s líbyjskými predstaviteľmi o koordinovaní postupu v boji proti nezákonnej imigrácii.

Na otázku jedného z členov delegácie o dobrovoľnej repatriácii minister T. Borg odpovedal, že takých prípadov je veľmi málo najmä z toho dôvodu, že imigranti a žiadatelia o azyl pochádzajú z problematických oblastí, ako sú Eritrea, Sudán alebo Somálsko, kam sa nechcú vrátiť.

Čo sa týka zadržiavania, minister hovoril o naliehavej situácii. V dokumente, ktorý obdržali členovia delegácie, maltská vláda vyhlasuje, že „rešpektuje svoje záväzky v humanitárnej oblasti a zaručuje žiadateľom o azyl, že budú prijatí v súlade s medzinárodnými normami, nakoľko to umožňujú ekonomické možnosti krajiny“.

Minister informoval delegáciu, že prvá skupinová návšteva uzavretých zadržiavacích stredísk sa uskutočnila predošlý deň pre novinárov.

Ďalej uviedol, že 55 % žiadateľov o azyl dostalo kladnú odpoveď, hoci vo väčšine prípadov im nebol priznaný štatút utečencov, ale iba dočasná humanitárna ochrana.

Delegácia sa potom stretla s ministerkou Dolores Cristina, zodpovednou za rezort sociálnych vecí a rodiny. Toto ministerstvo existuje dvadsať mesiacov a vstupuje do celého procesu najmä v súvislosti s prepúšťaním imigrantov, keď sú preradení z „uzavretých“ do „otvorených“ stredísk. Ministerka vyjadrila poľutovanie nad vážnymi problémami spojenými s ubytovaním, na ktoré títo ľudia narážajú. Hovorila o podmienkach prijímania neplnoletých osôb a osôb patriacich k zraniteľným skupinám, ktoré sú rýchlo prepustené a preradené do otvorených stredísk. Vyjadrila poľutovanie aj nad nedostatočným integrovaním týchto osôb v otvorených strediskách. Títo ľudia žijú v skutočnosti v extrémne izolovaných getách, v oblastiach, kde okrem strediska so 400 ľuďmi žije iba 3-tisíc obyvateľov. Treba poznamenať, že mnoho imigrantov nemá záujem

integrovať sa, pretože ich cieľovou stanicou nie je Malta. Strediská pre príjem sú spravované súkromnými organizáciami. V týchto strediskách sa nachádzajú nasledovné skupiny osôb:

- utečenci,
- osoby, na ktoré sa vzťahuje humanitárna ochrana,
- žiadatelia o azyl, ktorým bolo zamietnuté priznanie štatútu utečenca a ktorí sa odvolali,
- žiadatelia o azyl, ktorým bolo zamietnuté priznanie štatútu utečenca a ktorí boli po 18 mesiacoch zadržiavania prepustení,
- nelegálni ekonomickí migranti.

Pracovné povolenie sa vydáva iba utečencom, ostatné kategórie osôb ho neobdržia a často sa dostanú do špirály zločinu a prostitúcie.

Najzávažnejším problémom je poskytovanie sociálnych služieb v uzavretých strediskách, ktoré sú v správe armády alebo polície. Ministerka uviedla, že tieto strediská navštívila a podala návrhy na zlepšenie danej situácie. Život v týchto strediskách charakterizovala ako „náročný tak pre migrantov, ako aj pre strážnikov“.

Ministerka pripustila, že v „uzavretých“ strediskách existuje problém nedostatku informácií. Bolo by potrebné imigrantom lepšie vysvetľovať ich práva v oblasti žiadostí o azyl. Samotní imigranti niekedy nechcú odhaliť svoju národnosť, jazyk a pôvod.

Ministerka takisto potvrdila, že predstavitelia konzulátov majú prístup do stredísk, no žiadatelia o azyl často odmietajú stretnúť sa s nimi.

Ministerka vyjadrila poľutovanie nad skutočnosťou, že medzi maltskou populáciou narastá výskyt rasistických javov. Kríza vyvolala nárast neznášanlivosti.

Ministerka Dolores Cristina nakoniec potvrdila, že v otázkach imigrácie vláda uplatňuje princíp zhody s opozíciou.

5. Návštevy v strediskách administratívneho zadržiavania

Vedúci zadržiavacej služby, plukovník Brian GATT, prezentoval delegácii situáciu v maltských strediskách. Od roku 2002 prešlo štyrmi strediskami 5 583 osôb. V deň návštevy sa v strediskách nachádzalo 1 017 osôb (z toho 66 žien a 6 detí):

- 374 v stredisku Safi a Hal Far
- 452 v stredisku Lyster Barracks
- 116 v stredisku Floriana
- 75 v stredisku Ta'Kandja.

Údaje prezentované plukovníkom nezahŕňajú stredisko zriadené na letisku.

Imigranti a žiadatelia o azyl pochádzajú v prevažnej väčšine zo Sudánu, Eritrey, Pobrežia Slonoviny, Etiópie, Nigérie a Somálska. Mnoho z nich trpí svrabom, tuberkulózou, alebo sú HIV pozitívni a nie sú prepustení z obavy pred nakazením maltskej populácie. Vedúci služby uviedol, že lekár navštevuje migrantov trikrát za týždeň.

A. Stredisko SAFI

Stav strediska

Stredisko SAFI sa nachádza v areáli kasární a spravuje ho armáda. Toto stredisko je určené pre mužov. Pozostáva z viacerých budov. Oficiálna kapacita záchytného strediska je 270 postelí. Dvojposchodová betónová budova je ozajstným väzením. Po obvode strediska sa nachádza vonkajšia zóna s rozlohou niekoľkých metrov štvorcových, ktorá je obohnaná ostnatým drôtom. Stredisko je v schátrané, nevykurované a mnohé okná nemajú sklenú výplň.

Dve poschodia sú rozdelené na veľké izby, v každej z nich spí až dvadsať ľudí rôzneho pôvodu bez akéhokoľvek súkromia. Prostredie dotvára úzka vonkajšia chodba obohnaná pletivom. Každé poschodie uzatvára mreža. Na posteliach nie sú plachty a matrace sú špinavé a rozpárané.

Ak v stredisku nie sú problémy, jednu hodinu za deň je možné ísť na vzduch. V opačnom prípade je vychádzka zrušená.

Hygienické podmienky sú neprípustné. Sprchy nefungujú. Teplá voda netečie. Záchody nemajú dvere a sú úplne zničené. Všade sa povaľujú odpadky.

Zadržané osoby dostávajú jedlo do izieb vo veľkých nádobách, z ktorých musia jesť všetci spoločne bez príborov či tanierov.

Zadržané osoby majú na starosti čistotu v stredisku aj pranie bielizne. Každá osoba dostáva toaletné mydlo, šampón a tubu zubnej pasty na mesiac a okrem toho mydlo na šaty. Každé dva mesiace dostávajú telefónnu kartu v hodnote dvoch maltských lír, čo je menej než päť eur.

Delegácia takisto navštívila nové stredisko, ktoré by malo čoskoro nahradiť v súčasnosti používané stredisko.

Svedectvá migrantov

Migranti pôsobili vyčerpaným dojmom vplyvom životných podmienok v stredisku, dĺžky zadržania a nudy vyplývajúcej z nečinnosti. Delegácia bola privítaná výkrikmi radosti a hnevu, nápismi za slobodu, proti neľudským podmienkam, ktoré vyzývali Európu, aby sa zasadila za ukončenie ich dramatickej situácie a nespravodlivého zadržiavania. Už niekoľko mesiacov organizujú protesty, protestné hladovky, pokusy o útek.

Delegácia využila možnosť porozprávať sa s mnohými osobami. Opakujúca sa kritika, ktorú zdieľali aj zadržiavané osoby v dvoch ďalších navštívených strediskách, sa týkala:

- doby zadržiavania: „pre ľudí, ktorí sa ničoho nedopustili“ je pridlhá, pre niektorých aj viac ako 18 mesiacov;

- dĺžky obdobia, ktoré predchádza rozhovoru s pracovníkom komisariátu pre utečencov, niekedy je to až 9 mesiacov;

- nedostatku informácií o ich právnom postavení;

- neprítomnosti MVO;

- životných podmienok: stále tá istá strava (ryža, zemiaky, špagety) a navyše nízkej kvality, žalostný stav hygienických služieb, ktoré sú nedostatočné a vôbec nerešpektujú princípy súkromia – špina, nedostatok oblečenia, chlad, žiadna teplá voda;

- povinnosti imigrantov čistiť stredisko;

- nudy, nutnosti tráviť celé dni ničnerobením; sťažujú sa na nedostatok oddychových aktivít (imigranti napríklad uvádzajú, že majú len veľmi zriedkavo možnosť zahrať si futbal), nedostávajú žiadne knihy, papier alebo ceruzy;

- nedostatku náležitej lekárskej starostlivosti, nedostatočných a veľmi krátkych návštev lekárov, liekov po exspirácii (delegácii odovzdali krabice so starými liekmi), skutočnosti, že všetky choroby sú liečené „Panadolom".

Jeden mladý muž z Pobrežia Slonoviny uviedol, že sa v stredisku nachádza už 20 mesiacov, ďalší muž z Konga uviedol, že je tu 19 mesiacov. Tretí muž, pôvodom z Darfúru, uviedol, že čaká na svoj rozhovor už 8 mesiacov, pričom jednému z jeho krajanov bola žiadosť o azyl zamietnutá, „lebo v Darfúre sa situácia postupne zlepšuje"[1]. Ďalší uviedol, že bol bitý. Niektorí imigranti rozprávali, že niekoľkých obyvateľov strediska odviedli preč, lebo sa zbláznili.

Delegácia tiež dostala list od desiatich osôb zadržiavaných v stredisku „Floriana", ktoré spravuje polícia. Imigranti sa sťažujú, že sú zadržiavaní už viac než 18 mesiacov. Výpis z registra, ktorý nesie dátum 2004, potvrdzuje ich slová.

B. Stredisko HAL FAR

Stav strediska

Stredisko v Hal Fare je určené výlučne pre mužov a skladá sa z dvoch veľkých budov. Obe časti majú vonkajší dvor, „klietku" a vnútornú zónu, ktorá je rozdelená na spálne, každá pre približne dvadsať osôb. Aj v tomto stredisku sú podmienky úbohé. Kanalizácia vo vonkajšej časti nefunguje, voda sa stráca a nad dvorom sa vznášajú oblaky komárov. Toalety sú v žalostnom stave; zadržiavaným robia „spoločnosť" živé a mŕtve myši.

Svedectvá migrantov

Delegácia bola privítaná výkrikmi *„freedom, freedom"*. Na transparentoch boli nápisy: „Genocída v Darfúre, väznenie na Malte", „Boh bude súdiť Maltu za to, čo robí imigrantom", „Nie sme zločinci, nie sme zvieratá", „EÚ, vysloboď nás z reťazí" a pod. Imigranti v tomto stredisku najlepšie zorganizovali svoje protesty.

Imigranti menovali svojho hovorcu, ktorý delegácii povedal o životných podmienkach v stredisku. Pochádza zo Sierra Leone, kde bojoval za ľudské práva. Výpovede imigrantov v tomto stredisku sa zhodujú so slovami imigrantov zo strediska Safi. V Hal Fare mnohí chorí spávajú spolu s ostatnými: jeden má dnu, ďalší, pôvodom zo Sudánu, trpí astmou, na ktorú dostal lieky po exspirácii – starú bezplatnú vzorku z Talianska. Aj tí, ktorí trpia vážnymi chorobami, spia

[1] V liste komisára utečencom je to uvádzané v angličtine: *„the situation in Darfur is slowly improving"*.

spolu s ostatnými. Delegácia bola predovšetkým informovaná o jednom diabetikovi, ktorému – keďže nemal potrebnú starostlivosť – hrozí strata zraku.

Neprítomnosť MVO v tomto stredisku potvrdili jednak imigranti, jednak plukovník GATT.

Imigranti sa dožadujú práce, aby netrávili čas v nečinnosti. Jeden Eritrejčan čaká už 9 mesiacov na rozhovor s komisárom pre utečencov. Ďalší, z Etiópie, hovoril o tom, že patril k opozičnej strane a je vo svojej krajine hľadaný. Už vyše roka čaká na odpoveď na svoju žiadosť o azyl. Mnohí z nich ukázali delegácii doklad o zamietnutí žiadosti o azyl.

Niektorí imigranti ukazovali eukalyptové listy, ktorými zaháňajú bolesti hlavy. Aj tu boli lieky po exspirácii.

Niektorí chlapci v stredisku uvádzali, že ešte nie sú plnoletí.

Obyvatelia druhého komplexu sa postavili do radu, aby ukázali delegácii doklad o zamietnutí ich žiadostí o azyl. Jeden z týchto dokumentov je uvedený v prílohe (pozri prílohu II). Osoby pochádzajúce z Darfúru dostali zápornú odpoveď, pretože „mohli odísť do bezpečnejších oblastí krajiny“. Jeden mladý Sudáncan odovzdal delegácii kópiu svojho vysokoškolského diplomu z oblasti „vied o živočíšnej výrobe“. Už dlhé mesiace čaká na odpoveď na svoju žiadosť o poskytnutie azylu. Ďalší mladý muž, pôvodom z Konga, uviedol, že je v stredisku už 24 mesiacov. Hovorca imigrantov takisto odovzdal delegácii list vysvetľujúci situáciu v Darfúre.

Poslanci dostali listy, v ktorých imigranti objasňujú, čo prežili.

C. Stredisko LYSTER BARRACKS

Stav strediska

Stredisko spravuje armáda a môže prijať až 230 osôb. Okrem toho v ňom postavili množstvo stanov, aby bolo možné ubytovať imigrantov aj vonku. V každom stane sa nachádza približne dvadsať postelí a iba jeden malý radiátor. Pre nedostatok priestoru slúžia niektoré postele ako skrine.

Aj v samotnom stredisku sú životné podmienky desivé. Muži a ženy žijú spolu v stiesnenom priestore. V jednej izbe žijú dva manželské páry, každý z nich spí na malej posteli, a spolu s nimi aj dve mladé slobodné ženy. Delegácia sa stretla s jednou ženou vo štvrtom mesiaci tehotenstva a s jednou staršou ženou. Pri vchode do strediska sa nachádza väznica pre imigrantov, ktorí sa nesprávali dobre. Jeden z nich, hluchonemý, je obvinený, že bil svoju ženu. Viac než sto osôb má k dispozícii iba dve toalety. Imigranti sa pri čistení striedajú. Hygienické podmienky a nerešpektovanie práva na súkromie sú neúnosné. Ženy nedostávajú menštruačné vložky.

Aj tu boli lieky po exspirácii, potrava nízkej kvality a nebolo možné vychádzať von. Toto stredisko dokonca nemá ani vonkajšiu zónu.

Svedectvá migrantov

Vojenskí predstavitelia, ako aj samotní imigranti prinútili delegáciu, aby si prezrela celé stredisko, hoci pôvodne delegácia s jeho návštevou nerátala. Imigranti sa sťažovali na vyššie uvedené problémy, zvlášť na životné podmienky žien, z ktorých jedna je vo štvrtom mesiaci

tehotenstva. Niektorí uviedli, že na cestu do nemocnice im nasadzujú putá. V tejto súvislosti plukovník GATT uviedol, že imigranti sa cestou do nemocnice príliš často pokúšali utiecť.

6. Pripomienky zapisovateľa Giusta CATANIU

Situácia v záchytných administratívnych strediskách na Malte je pre civilizovanú krajinu neprijateľná a takisto je neprípustná v Európe, ktorá sa vyhlasuje za vlasť ľudských práv.

Stav maltských stredísk je horší než stav v iných strediskách, ktoré navštívili rôzne delegácie výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci. Najvážnejšou stránkou celej veci je však samotná povaha administratívneho zadržiavania, ktoré je samo osebe zodpovedné za porušovanie ľudských práv.

Strediská dočasného zadržania sú z právneho hľadiska neakceptovateľné. Za priestupok administratívnej povahy (nezákonný vstup do krajiny alebo vypršanie platnosti povolenia k pobytu) je vymeraný väzenský trest, ktorý je niekedy – tak ako v prípade Malty – omnoho horší než zvyčajný väzenský režim.

Z tohto dôvodu, ale tiež preto, že tieto nástroje sa ukázali ako neúčinné v boji proti nezákonnej imigrácii a pri uznávaní imigrantov, treba strediská dočasného zadržania považovať za miesta, ktorých existenciu nemožno tolerovať.

Preto by mali byť zatvorené. Bol by to prvý konkrétny krok smerom k prehodnoteniu režimu prijímania imigrantov.

Návšteva potvrdila, že politiky týkajúce sa imigrácie by sa vzhľadom na ich zložitosť mali čím skôr zjednotiť na úrovni Spoločenstva.

7. Závery

Delegáciu obzvlášť zarazila tvrdosť podmienok zadržiavania v navštívených strediskách a faktické odmietanie práva na azyl.
Delegácia si takisto všimla problémy maltskej vlády so zvládaním prílevu imigrantov a žiadateľov o azyl, ktorý je vzhľadom na rozlohu a počet obyvateľov Malty obzvlášť závažný.
Delegácia si takisto uvedomuje, že Malta tvorí južnú hranicu EÚ a že Európska únia by mala zasiahnuť a pomôcť Malte čeliť naliehavej humanitárnej situácii, ako to žiadajú samotní maltskí predstavitelia.

1. Delegácia preto žiada od maltskej vlády, aby:

- prijímala žiadateľov o azyl v otvorených strediskách, a nie v uzavretých strediskách;
- posudzovala prípad od prípadu v súlade so smernicou 2003/9 prípadné opatrenia obmedzujúce slobodu;
- výrazne skrátila dĺžku doby zadržiavania;
- striktne uplatňovala smernicu 2003/9, ktorou sa ustanovujú minimálne normy pre prijímanie žiadateľov o azyl v členských štátoch, zvlášť články 5, 6, 7, 11, 12, 13. Dochádza k porušovaniu najmä týchto článkov:

- 7, ods. 1, ktorý stanovuje, že „v*yčlenená oblasť nemôže ovplyvniť neodňateľnú sféru súkromného života a musí umožňovať dostatočný rozsah záruk prístupu ku všetkým výhodám vyplývajúcim z tejto smernice.“*;
- 14, ods. 1 b), ktorý hovorí, že žiadatelia o azyl majú obývať *„ubytovacie centrá, ktoré zabezpečujú primeranú životnú úroveň“*;

- zintenzívnila administratívne úsilie, smerujúce k skráteniu príliš dlhej čakacej lehoty na preskúmanie žiadostí, keďže právo na azyl je neodňateľné právo a nemôže byť závislé od hospodárskych dôvodov.

2. Delegácia žiada vlády členských štátov, aby na báze dobrovoľnosti prijali krátkodobo, a v rámci jednotných európskych pravidiel na dlhší čas, isté množstvo utečencov, a odbremenili tak Maltu od ich veľkého množstva, ktoré musí v súčasnosti znášať.

3. Delegácia žiada Európsku komisiu, aby zvážila prehodnotenie Dublinského dohovoru, aby boli brané na zreteľ špecifiká malých krajín ako Malta, ktoré musia čeliť výraznému prílevu žiadateľov o azyl, a aby vzala do úvahy možnosť zavedenia mechanizmu „*burden sharing“* (rozdelenie nákladov) medzi členskými štátmi.

Brussels, 22 March 2006

Programme
Visit to Malta

Thursday 23 March

18.40 h: Departure by bus from EP
20.10 h: Flight from Brussels to Malta (Flight Air Malta)
22.50 h: Arrival in Malta

Night in the Hotel Le Meridien Phoenicia (Valletta)

Friday 24 March

09.30 h: Meeting with NGOs - Hotel Phoenicia, Valletta
11.00 h: Departure Hotel
11.15 h: Meeting with the Vice-Prime Minister and Minister of Interior Mr Tonio BORG other Maltese authorities -Auberge d'Aragon Valletta
12.30 h: Minister Dolores Cristina, Minister for the Family and Solidarity - Palazzo Ferreria Valletta
14.00 h: Lunch in Valletta
15.00 h: Departure from Valletta
15.45 h: Visit to the SAFI BARRACKS close centre in Safi
17.30 h: Visit to the HAL FAR close centre
19.00 h: Visit to the LYSTER BARRACKS close centre
20.00h: Departure to Valletta
20.15 h: Press conference in the Hotel Le Meridien Phoenicia
21.30 h: Dinner hosted by the Secretary of State

Night in the Hotel Le Meridien Phoenicia (Valletta)

Saturday 25 March

Free flights !
or
15.50 h: Flight from Malta to Brussels
19.00 h: Arrival in Brussels

PARTICIPANTS:

Members

1) Stefano ZAPPALA (PPE), Italy, Vice-President of the Committee and Head of the delegation
2) Patrick GAUBERT (PPE), France, Vice-President of the Committee
3) Martine ROURE (PSE), France
4) David CASA, (PPE), Malte
5) Giusto CATANIA (GUE), Italy
6) Romano LA RUSSA (UEN), Italy
7) Kyriacos TRIANTAPHYLLIDES (GUE), Cyprus

MEP present in MALTA

1) Simon BUSUTTIL (PPE)
2) Louis GRECH (PSE)

LIBE political advisors

1) Adam ISAACS (PPE)
2) Annie LEMARCHAL (PSE)
3) Chiara TAMBURINI (GUE)

LIBE Secretariat

1) Cristina CASTAGNOLI

EP Office in Malta

1) Saviour GRECH

Interpreters

Covering EN - FR - IT
1)) Mme Agnes BERNARD (Team leader)
2) Mme Annalisa VENTURI
3) Mme Fabienne GIULIANI
4) Mme Manuela PAEFFGEN CERRE

Contact numbers for organisational details:

Cristina Castagnoli
Before 23 March: 0032-477.31.29.36
During the Mission 23/25 March: **0032 -498.98.35.93**

EP Office in Malta, Mr Saviour GRECH
00356-99 28 48 25 or 00356-21 23 50 71/5

Accommodation

Le Meridien Phoenicia, The Mall, Floriana, Valletta, VLT 16, Malta
Tel: +356 2122 5241
Fax: +356 2123 5254
Web site: phoenicia.lemeridien.com